

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

ФАКУЛТЕТ ИНЖЕЊЕРСКИХ НАУКА

22.04.2018	
01-1/391	

Наставно-научном већу

Савету Факултета инжењерских наука

Предмет: Извештај о раду Комисије за обезбеђење квалитета Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу у 2014. години.

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту Комисија) на седници одржаној 03.03.2014. године усвојила је Акциони план за 2014. годину, у коме су садржана питања из надлежности Комисије, уређена Законом о високом образовању (члан 11. тачка 10, члан 15. и члан 17.), Стандардима за обезбеђење квалитета, Статутом Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту Универзитет), Статутом Факултета инжењерских наука у Крагујевцу (у даљем тексту Факултет) и Правилником о раду Комисије (Одлука број 01-1/726-1 од 21. 03. 2013. године).

У току 2014 године одржано је седам седница Комисије (03. 03. 2014; 07. 04. 2014; 09. 05. 2014; 27. 06. 2014; 24. 10. 2014; 14. 11. 2014 и 29. 12. 2014. године). На седницама су разматране и анализиране активности из Акционог плана за 2014. годину, предлагане мере за унапређење рада Факултета и усвајана одговарајућа документа. Комисија се у раду потпуно придржавала аката из претходног става. Седнице су заказиване у терминима предвиђеним Акционим планом и објављивањем дневног реда сваке седнице. На свакој седници вођен је записник, а у 2014. години усвојена су и два Предлога мера за побољшање рада Факултета и достављена Наставно-научном већу Факултета инжењерских наука (у даљем тексту ННВ) и декану Факултета. Сва питања из претходно усвојених Предлога мера анализирана су и разматрана на ННВ Факултета и другим стручним органима, све у циљу подизања квалитета рада Факултета у свим сегментима.

Поред чланова Комисије, седницама су присуствовали декан, ресорни продекани, председник или представници Студентског парламента, а у зависности од појединих тачака дневног реда и лица из реда наставне и ненаставне јединице. Све одлуке Комисије су донете једногласно.

НАЈВАЖНИЈЕ АКТИВНОСТИ РАДА КОМИСИЈЕ У 2014. ГОДИНИ

Најважније активности рада Комисије у 2014. години су набројане хронолошки, према усвојеном Акционом плану за 2014. годину.

- Разматран је Извештај о реализацији Акционог плана за 2013. годину;
- Анализиране су Анкете А2 студената о вредновању наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника у зимском семестру. На основу резултата спроведене анкете разматрани су предлози за побољшање резултата рада Факултета;
- Анализирана је пролазност на испитима у јануарском и фебруарском испитном року школске 2014/2015. године, разматрани су предлози за побољшање резултата пролазности и подизања нивоа стечених знања и компетенција студената. Посебно је разматрана изузетно висока и ниска пролазност на истим или сличним предметима на различитим студијским програмима. Комисија је предложила детаљну анализу овог проблема, како би се уједначили критеријуми оцењивања, а студенти стекли потребне компетенције;
- Разматране су предузете промотивне активности према потенцијалним кандидатима за упис школске 2014/2015. године и дати предлози за пријем што квалитетнијих средњошколаца;
- Анализирани су стандарди о самовредновању Факултета и, сходно Акционом плану за 2014. годину, задужена су лица (референти), из реда чланова Комисије, наставног и ненаставног особља или руководства Факултета (декан и ресорни продекани) за припрему одговарајућих материјала према захтевима одговарајућих стандарда. Референти су редовно Комисији усмено излагали стање у појединим областима рада Факултета или у писменој форми достављали тражене информације;
- Извршена је детаљна анализа квалитета научноистраживачког рада на Факултету у периоду од 2012. до 2014. године и предложене су мере за његово побољшање;
- Анализирана је документација припремљена за акредитацију студијских програма Факултета у 2014. години;
- Анализиран је план јавних набавки и склопљених уговора на Факултету;
- Анализирани су резултати уписа студената на студијске програме у јунском конкурсном року 2014. године;
- Извршена је анализа Анкете А1 студената о квалитету Факултета;
- Анализирана је Анкета А2 студената о вредновању наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника у летњем семестру;
- Спроведена је детаљна анализа пролазности на испитима закључно са Јунским испитним роком и разматрани су предлози како у погледу повећања пролазности тако и у погледу подизања нивоа знања и компетенција студената.
- Анализирано је стање физичко-техничке безбедности запослених на Факултету;
- Анализиране су предузете активности за што успешнији почетак нове школске године;

- Анализиране су, систематизоване и обрађене анкете послодаваца код којих раде наши свршени студенти;
- Анализиране су, систематизоване и обрађене анкете наших свршених студената;
- Разматрани су предлози мера за унапређење ефикасности студија и подизање нивоа компетенција студената у школској 2014/2015. години;
- Извршена је анализа спровођења одговарајућих критеријума за упис студената на Факултет;
- Извршена је свеобухватна анализа квалитета рада Факултета према постојећим интерним стандардима и поступцима обезбеђења Факултета;
- Сprovedена је детаљна анализа управљања кадровима на Факултету, како у настави тако и у ненастави. Руководству је препоручено да приступи подмлађивању кадрова пријемом нових запослених у звању сарадника и асистената, као и пријему лабораната у радни однос на неодређено време;
- Комисија је изнела низ предлога обуке и едукације запослених – како у настави тако и у ненастави, све у циљу подизања компетенција запослених;
- Усвојен је Акциони план Комисије за обезбеђење квалитета за 2015. годину;
- Анализиран је рад органа управљања и стручних органа Факултета;
- Анализирано је поштовање етичког кодекса и личног интегритета запослених. Комисија је упутила молбу свим наставницима и сарадницима, као и ненаставном особљу да у свом раду поштују културу и етику дијалога. Међусобно уважавање и поштовање саставни је део академске средине у којој радимо;
- Анализирани су избори у звање наставника и сарадника на Факултету;
- Анализиран је рад Студентског парламента и дате су одговарајуће препоруке везане за студентске анкете, студентски стандард, услове студирања и сл.

ПРЕДЛОГ КОРЕКТИВНИХ МЕРА КОМИСИЈЕ У 2014. ГОДИНИ

Посебну пажњу Комисија је посветила питањима одвијања наставе и целокупног наставног процеса, као и подизању нивоа квалитета свих наставних активности.

На седницама Комисије усвојени су и систематизовани предлози корективних мера у циљу подизања квалитета Факултета у свим сегментима. Предлози корективних мера изнесени су усмено и предлагани на седницама Комисије. Већина тих предлога је унета у записнике, а један део најважнијих мера је систематизован у два документа - предлога Комисије. На основу анализе најважнијих активности рада Комисије, наведених у претходном поглављу, предлози мера за подизање квалитета рада Факултета су прослеђени декану и ННВ Факултета (*Предлози Комисије за обезбеђење квалитета Факултета инжењерских наука са IV седнице – број 01-1/90 од 17. 03. 2014. године и Предлози Комисије за обезбеђење квалитета Факултета инжењерских наука са VII и VIII седнице – број 01-1/3935 од 19. 11. 2014. године*).

Суштина предлога корективних мера за побољшање рада Факултета се огледа у следећем:

- Наставници и сарадници су обавезни да целокупни наставни процес на Факултету обављају у складу са Законом о високом образовању и осталим подзаконским актима Универзитета и Факултета. Уочени су појединачни пропусти и активности које нису у складу са наведеним прописима. У том смислу, Комисија препоручује наставницима и сарадницима да проуче и придржавају се прописа из својих надлежности. Сва споменута документа налазе се на сајту Факултета и доступна су како наставницима и сарадницима, тако и студентима Факултета;
- Сви наставници и сарадници Факултета су у обавези да се придржавају етичког кодекса понашања, негују културу и етику дијалога, како у раду са колегама тако и у раду са студентима и ненаставним особљем Факултета. Комуникација се мора одвијати у духу академске средине, уз међусобно уважавање и поштовање;
- Обавезују се наставници да редовно изводе све облике наставних активности према утврђеном распореду. Од стране Студентског парламента указано је на појединачне пропусте наставника у погледу редовног одржавања наставе. Такође, уочено је да у појединим случајевима део предавања изводе сарадници или лица у научноистраживачком звању, што није у складу са претходно наведеним прописима. Декану и ННВ Факултета је указано да само изабрани наставници могу да изводе предавања на основним академским студијама и мастер академским студијама. Свако неовлашћено увођење истраживача у научно звању у процес држања предавања на поменутим нивоима студија сматраће се озбиљним дисциплинским прекршајем;
- Комисија је предложила ННВ Факултета да на предметима на којима наставу изводе по два наставника, завршни део испита буде спроведен на јединственом формулару, као и да наставници на истом предмету усагласе јединствену базу испитних питања;
- Студентски парламент Факултета је констатовао да, осим наведених појединачних случајева, професори редовно држе предавања и да су студенти задовољни њиховим залагањем и радом. Поједини професори држе и јавне допунске консултације на захтев студената. Професори у већини случајева излазе у сусрет студентима приликом заказивања поправних колоквијума и др. Комисија је предложила да наставници редовно одржавају консултације са студентима, подстичу студенте на рад, а да, по потреби и на захтев студената, држе допунске јавне консултације у циљу лакшег савладавања градива и стицања већег нивоа знања/компетенција студената;
- Представници Студентског парламента Факултета ставили су примедбу на рад појединих сарадника, који на вежбе долазе неадекватно припремљени и не придржавају прописаних упутстава за дежурство на испитима, колоквијумима и другим предиспитним активностима. Задужује се продекан за наставу да све сараднике упозна са примедбама студената и да напише прецизна упутства која ближе дефинишу ова питања;
- Студентски парламент је указао на појединачне случајеве некоректног односа на релацији наставник-студент и сарадник-студент. Указао је и на недовољну заинтересованост, стручност, па чак и ароганцију појединих сарадника

Факултета. Предлог Комисије је да се ови појединачни проблеми решавају у сарадњи Студентског парламента и ресорног продекана, односно да руководство Факултета овом питању посвети посебну пажњу. Комисија предлаже да се све позитивне мере наставника, сарадника и студената, које утичу на подизање угледа Факултета, треба подстичу и мотивишу похвалама и наградама, а сваки прекршај санкционише у складу са одговарајућим прописима;

- Један број примедба Студентског парламента и предметних наставника је да се настава из појединих предмета одвија у условима велике галаме и недисциплине, посебно на другој години основних академских студија. Будући да је реч о наставној групи са великим бројем студената, Комисија предлаже као једно од могућих решења подела на две наставне групе по угледу на прву годину основних академских студија;
- С обзиром на то да су на Факултету неколицини студената изречене дисциплинске мере за појединачно, а у једном случају и организовано преписивање применом савремених мера телекомуникација, Комисија предлаже: строго водити рачуна о забрани коришћења недозвољених средстава при полагању испита; дорадити упутства о полагању испита строго забранити коришћење мобилних телефона за време одржавања испита и предиспитних активности и, по потреби, предузети друге мере (сваки затечен и укључен мобилни телефон код студента за време трајања испитних активности сматраће се као покушај преписивања). Обавезује се продекан за наставу да организује чешће састанке са наставницима, сарадницима и студентом-продеканом по овом питању. Неке од одредаба *Правилника о дисциплинској одговорности студената Универзитета* објаве на местима оглашавања на Факултету. Комисија је предложила да ННВ Факултета покрене званично иницијативу измене постојећег *Правилника о дисциплинској одговорности студената Универзитета* (због релативно малог степена градације у нивоима кажњавања студената);
- И поред већег броја изречених дисциплинских мера студентима који су користили недозвољена средства (углавном укори), пракса коришћења недозвољених средстава је настављена. Представници Студентског парламента, на основу сазнања од стране студената, указали су на овај велики проблем. Комисија и представници Студентског парламента предлажу Дисциплинској комисији Факултета да строже санкционишу виновнике и, посебно, организаторе преписивања;
- Организовати пријемни испит у целини и у складу са одговарајућим нормативним актима (Статутом Факултета и др.);
- Потребно је да ННВ Факултета у што краћем временском периоду донесе јединствену одлуку о проблему неположених/пренетих испита, поновном слушању наставе из тих предмета, као и о евентуалном преносу стечених поена, а све у складу са Законом о високом образовању и другим подзаконским актима који ближе дефинишу ову област;
- Комисија је предложила да се анализирају одлуке у вези са уписом студената са високих струковних школа на трећу годину Факултета, као и да се размотри увођење диференцијалних испита из Математике и Механике;
- Предлог Комисије је да се при изради завршних и мастер радова строго води рачуна о примени усвојених правила: у саставу комисије за одбрану ових

радова обавезно мора да буде бар један члан са друге катедре; наставник може бити ментор највише 6 кандидата на основним академским студијама, односно 5 на мастер академским студијама у једној школској години (обавезно поштовати одредбе *Правилника о режиму основних и мастер академских студија*);

- Према *Правилнику о режиму основних и мастер академских студија* Факултета (члан 22), менторски рад наставника може се обављати са мањом групом студената (5 и мање студената) уз сагласност надлежне катедре. За групе веће од 5 студената настава се организује према члановима 13 и 14 истог Правилника;
- Препорука је да се на Катедрама усвоје теме завршних и мастер радова, да се предлог тема достави продекану за наставу и да се оне изложе на увид јавности;
- Комисија је указала на проблем при изради и оцени завршних и мастер радова. Комисија је предложила да се, убудуће, сви одбрањени радови у целини у електронској форми поставе на веб-сајт Факултета, и на одговарајући начин буду доступни студентима, наставном особљу Факултета и широј стручној јавности. На овај проблем указују и Студентски парламент и најуспешнији студенти Факултета, као и резултати спроведене студентске анкете;
- Комисија је на основу претходне тачке предложила да се размотри могућност куповине програма за контролу оригиналности, тј. за откривање плагијата. Програм би требало применити не само на докторске дисертације, завршне и мастер радове, већ и на семинарске радове. У случају откривања плагијата, треба предузети одговарајуће дисциплинске мере;
- Комисија предлаже да се менторство при изради завршних и мастер радова равномерно распореди на све наставнике Факултета и да се ментори придржавају одредби одговарајућих нормативних аката, пре свега *Правилника о режиму основних и мастер академских студија*. Решавање проблема менторства треба поверити шефовима катедри и ресорном продекану;
- Потребно је изменити вредносне коефицијенте за пријем кандидата са других, нематичних, факултета на наше студијске програме (мастер, докторске). Алтернативни предлог је увођење пријемног испита, што је већ постала пракса на већини факултета у Србији;
- Комисија је покренула иницијативу да ННВ Факултета размотри могућност измене *Правилника о докторским академским студијама* у делу потребних услова за менторство. Уместо услова „минимално 6 SCI радова“ треба да стоји „минимално 5 SCI радова и минимално 18 поена“ по критеријуму Министарства;
- Предложено је брисање тачке 5. члана 6. *Правилника о докторским академским студијама*. Комисија сматра да просечна оцена кандидата за упис на докторске студије на Факултету треба да буде најмање 8 (осам);
- Покренути иницијативу на Универзитету да се из критеријума за избор у звање редовног професора избрише услов „изведени докторанд“, јер то значајно нарушава односе ментор-докторанд и утиче на квалитет самог доктората;
- Комисија је предложила да свака докторска дисертација на Факултету мора да садржи и експеримент. Поново размотрити постојећи студијски програм докторских студија на Факултету, детаљно га анализирати и, по потреби,

изменити (*Правилник о докторским академским студијама*), са циљем подизања квалитета докторских студија и самих дисертација. При томе се строго треба придржавати законских прописа и других аката из ове области. Размотрити могућност организовања пријемног испита за будуће докторанде;

- Препорука Комисије Студентском парламенту је да у сарадњи са руководством Факултета и наставницима организује чешће састанке са студентима, посебно на нижим годинама основних академских студија, како би се благовремено решавали уочени проблеми;
- Предлог Комисије је да преглед оптерећења наставника треба да има колону укупног оптерећења по семестру, како на матичном, тако и на другим факултетима.
- Комисија је, на предлог Студентског парламента, предложила руководству да покуша да реши проблем наставника енглеског језика и математике, пријемом у радни однос наставника са пуним радним временом;
- Комисија је предложила ННВ Факултета, да наставници по објављивању радова благовремено ажурирају своје CV-је на сајту Факултета, са посебним освртом на научноистраживачки рад. Посебно се мисли на референце које се вреднују према *Правилнику о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача* („Службени гласник РС”, бр. 110/05 и 50/06-исправка) и *Правилнику о начину и поступку заснивања радног односа и стицања звања наставника Универзитета у Крагујевцу* – пречишћен текст (број: III-01-959/18 од 28. 11. 2013. године);
- Квалитету научноистраживачког рада на Факултету треба посветити знатно већу пажњу. Комисија је предложила ННВ Факултета да се на сајту Факултета отвори портал *istraživač saradnik on line*. Стимулативним мерама подстицати и уводити у научноистраживачки рад што више млађих сарадника;
- Сви наставници и сарадници, запослени на Факултету са 50% и више радног времена, у обавези су да на својим научним и стручним радовима и другим публикацијама као афилијацију наведу Универзитет у Крагујевцу – Факултет инжењерских наука;
- Предложено је да се подаци добијени из CV-ја наставника и сарадника ажурирају у облику који би могао да буде погодан за оцену положаја ФИН- а у односу на друге сродне факултете у окружењу, како у погледу броја радова на SCI листама, тако и у погледу односа броја студената и запослених у настави и ненастави;
- Подстицати посебно издавачку делатност на Факултету стимулативним мерама, као и набавку неопходне стручне литературе, како публикација аутора са Факултета, тако и публикација других аутора на српском и енглеском језику. У том циљу се предлаже измена постојећег *Правилника о издавачкој делатности*;
- На сајту Факултета, у оквиру *alumni kluba* свршених студената докторских студија, поред постојећих података, допунити базу са следећим подацима: назив теме докторске дисертације, име ментора и година одбране;
- Комисија је предложила руководству да свакодневно прати и контролише финансијско стање на Факултету и о томе периодично информише Савет, ННВ и Комисију за обезбеђење квалитета Факултета.

- Сви наставници, посебно руководиоци пројеката и центара, као и управници лабораторија, у обавези су да се при набавци добара и услуга придржавају процедура и да набавку спроводе преко одабраних понуђача;
- Комисија апелује на све наставнике Факултета да се ангажују на додатном стицању средстава у циљу финансијске консолидације Факултета. Посебно треба интензивирати сарадњу са привредом;
- Комисија је предложила руководству Факултета, да, у складу са материјалним могућностима, ради на отклањању физичко-техничких недостатака (дотрајала електрична инсталација, сигурност појединих објеката и др.) који могу угрозити безбедност студената, као и наставног и ненаставног особља Факултета;
- Комисија је предложила руководству и ННВ Факултета да предузме акције на подмлађивању наставног кадра на Факултету пријемом нових асистената (сарадника у настави). Према *Уредби о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета*, регистровано је да постоји несклад између броја запослених наставника и броја сарадника - оптималан број наставника према сарадницима је 41 према 65;
- На Факултету нема више стално запослених лабораната, што доводи до опадања квалитета наставе на предметима који захтевају лабораторијски рад;
- Предлог Комисије је да сви Центри Факултета доставе извештаје о свом трогодишњем раду, у форми која би била доступна наставном особљу Факултета;
- Предлог Комисије је да се процедура о оснивању центара на Универзитету којим руководе наши наставници детаљније пропише и дефинише у сарадњи Универзитета и Факултета;
- Комисија је предложила да се прецизније пропишу поступак и процедура набавке опреме за потребе НИР-а и наставе на Факултету;
- Комисија је у више наврата предлагала формирање Комисије за самовредновање, с циљем благовремене израде Извештаја о самовредновању Факултета за период 2012-2014. Комисија је предложила да се сви наставници који могу да допринесу раду ове Комисије ангажују, без обзира на то што нису званично делегирани у њен састав;
- Предлог Комисије је да сви предлози нових студијских програма Факултета пре уласка у процедуру усвајања буду разматрани на седницама Комисије за обезбеђење квалитета Факултета (по угледу на рад Универзитета у Крагујевцу);
- Студентски парламент је обрадио раније спроведену анонимну анкету и обавезао се да уради нову. Садржај нове анкете биће утврђен са продеканом за наставу и председником Комисије за обезбеђење квалитета. Циљ ових анонимних студентских анкета биће објективно сагледавање ситуације на Факултету, анализа и корекција уочених пропуста, усвајање позитивних предлога из анкете и подизање квалитета, пре свега у домену наставно-образовног процеса;
- Комисија је у разговорима са предметним наставницима прве и друге године основних академских студија регистровала незадовољавајући број студената који редовно похађају предавања. Апелује се на Студентски парламент да што

чешће организује састанке са студентима, наставницима и руководством како би се овај проблем превазишао;

РЕАЛИЗАЦИЈА КОРЕКТИВНИХ МЕРА КОМИСИЈЕ У 2014. ГОДИНИ

На седницама Комисије редовно су разматрани предлози Комисије и реализација предузетих корективних мера у присуству декана и ресорних продекана Факултета, као и председника, односно представника Студентског парламента. На седницама ННВ Факултета, у оквиру тачке Унапређење рада Факултета, представници Комисије, представници Студентског парламента и руководство Факултета - декан и ресорни продекани, као и чланови ННВ, стално анализирају и разматрају предлоге корективних мера Комисије. Овде се наводе само неке најважније реализоване корективне мере или оне које су у фази реализације. Неке од предложених мера за унапређење рада Факултета из објективних разлога нису реализоване, јер не зависе само од Факултета, већ од Универзитета, одлука Владе Републике Србије, ресорног Министарства или лоше материјалне ситуације на Факултету.

- Представници Комисије и продекан за наставу су указали свим наставницима и сарадницима на обавезу да целокупан наставни процес обављају у складу са Законом о високом образовању и осталим подзаконским актима Универзитета и Факултета. Указано је да се сва споменута документа налазе на сајту Факултета и доступна су наставницима, сарадницима и студентима Факултета (http://www.mfkg.rs/index.php?option=com_docman&Itemid=408);
- Представници Комисије и руководство Факултета упознали су све наставнике и сараднике Факултета на обавезу придржавања етичког кодекса понашања, неговања културу и етике дијалога, како у раду са колегама тако и у раду са студентима и ненаставним особљем Факултета. На сајту Универзитета се налази документ – *Етички кодекс наставника Универзитета у Крагујевцу* (<http://www.kg.ac.rs/dokumenti.php>);
- Представници Комисије и продекан за наставу су указали свим наставницима на обавезу редовног извођења свих облика наставних активности према утврђеном распореду. Указано је декану и ННВ Факултета да само изабрани наставници могу да изводе предавања на основним академским студијама и мастер академским студијама. Свако неовлашћено увођење истраживача у научно звање у процес извођења предавања сматраће се озбиљним дисциплинским прекршајем. У том циљу, као могући пример наведен је члан 18 Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању, Службени гласник РС, бр. 99/14 од 10. 09. 2014. године.
- Комисија и продекан за наставу, су предложили ННВ Факултета да се на предметима на којима наставу изводе по два наставника, завршни део испита буде на јединственом формулару, као и да наставници на истом предмету усагласе јединствену базу испитних питања. Мера је углавном реализована и прати се њена примена;
- Комисија и продекан за наставу су обавезали наставнике да редовно одржавају консултације са студентима, подстичу студенте на рад, а да по потреби и на захтев студената држе допунске јавне консултације у циљу лакшег савладавања градива и стицања вишег нивоа знања/компетенција студената. Од стране

Студентског парламента смо добили уверавања да готово сви професори поштују ову обавезу;

- Будући да је од стране представника Студентског парламента Факултета констатовано да поједини сарадници не долазе адекватно припремљени на вежбе, као и да се не придржавају прописаних упутстава за дежурство на испитима, колоквијумима и другим предиспитним активностима, Комисија је препоручила продекану за наставу да све сараднике поново усмено упозна са примедбама Студентског парламента и да напише прецизна упутства која ближе дефинишу ова питања. У том смислу наводимо следећи документ: *Упутство о активностима наставника, сарадника и студената у току испитног рока* (Одлука број: 01-1/1131 од 04. 04. 2014. године);
- Појединачне случајеве некоректног односа на релацији наставник-студент и сарадник-студент, треба решавати у сарадњи Студентског парламента и ресорног продекана. Комисија предлаже да се позитивне мере наставника, сарадника и студената, које утичу на подизање угледа Факултета, подстичу и мотивишу похвалама и наградама, а сваки прекршај санкционише у складу са одговарајућим прописима;
- У току је анализа предлога да се наставна група са великим бројем студената на другој години основних академских студија, подели на две наставне групе по угледу на прву годину основних академских студија. Тиме би се побољшала дисциплина, подигао квалитет предавања и остварио бољи успех, односно боља интеракција на релацији наставник-студент;
- Дисциплинска комисија Факултета је у 2014. години радила у свему према Правилнику о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу и члану 67. Статута Факултета. У току 2014 године одржане су четири седнице Дисциплинске Комисије Факултета и строгим укором кажњено је осам (8) студената. Одлуке Дисциплинске комисије су јавно истицане на огласним таблама Факултета и студентским таблама у циљу упознавања студената са предузетим мерама. Очекује се да ће се оваквим мерама постићи сврха кажњавања, а то је спречавање преписивања на испитима, колоквијумима и тестовима и показати студентима да се само радом и учењем могу стећи одговарајуће стручне компетенције;
- Комисија је препоручила интензивирање активности Комисије за промоцију Факултета. У том смислу појачане су активности на промоцији уписа школске 2014/2015. године, као и активности усмерене на промоцију Факултета путем електронских медија;
- Пријемни испит у школској 2014/15. години организован је у целини и у складу са одговарајућим нормативним актима (Статутом Факултета и др.). У циљу обезбеђења потпуне регуларности, продекан за наставу је написао и проследио свим сарадницима *Упутство о дежурству на пријемним испитима* (Одлука број: 01-1/2229 од 09. 07. 2014. године);
- На предлог Комисије и продекана за наставу, ННВ Факултета донело је јединствену одлуку о проблему неположених/пренетих испита, поновном слушању наставе из тих предмета, што је усаглашено са Законом о високом образовању и другим подзаконским актима који ближе дефинишу ову област;
- Комисија и продекан за наставу су упознали ННВ Факултета да се при изради завршних и мастер радова строго води рачуна о примени постојећих усвојених правила: у саставу комисије за одбрану ових радова обавезно мора да буде бар

један члан са друге катедре; наставник може бити ментор највише 6 кандидата на основним академским студијама, односно 5 на мастер академским студијама (обавезно поштовати одредбе *Правилника о режиму основних и мастер академских студија*). Комисија и продекан за наставу пратиће реализацију ове мере;

- Комисија и продекан за наставу су упознали ННВ Факултета да се према *Правилнику о режиму основних и мастер академских студија* Факултета (члан 22), менторски рад наставника може одвијати са мањом групом студената (5 и мање студената) уз сагласност надлежне катедре. За групе веће од 5 студената настава се организује према члановима 13. и 14. истог Правилника. Чланови Комисије, продекан за наставу и Студентски парламент пратиће реализацију ове мере;
- Комисија и продекан за наставу су упознали ННВ Факултета и препоручили да катедре усвоје теме за завршне и мастер радове, да се предлог тема достави продекану за наставу и да се оне изложе на увид јавности. Комисија и продекан за наставу пратиће реализацију ове мере;
- Комисија је, на основу увида у документа за промоцију свршених студената, а на основу дописа Студентског парламента и најуспешнијих студената Факултета, предложила да се убудуће сви одбрањени завршни и мастер радови у целини и у електронској форми поставе на *web* страницу Факултета, и на одговарајући начин буду доступни студентима, наставном особљу Факултета и широј стручној јавности. Потребно је објективно оценити квалитет сваког завршног рада и уједначити критеријуме оцењивања. Комисија и продекан за наставу пратиће реализацију ове мере;
- На предлог Комисије и продекана за НИР у току је куповина софтвера/програма за контролу оригиналности радова, тј. за откривање плагијата. Програм би требало применити не само на докторске дисертације, завршне и мастер радове, већ и на семинарске радове. У случају откривања плагијата, треба предузети одговарајуће дисциплинске мере;
- Комисија је предложила да се менторство при изради завршних и мастер радова равномерно распореди на све наставнике Факултета и да се ментори придржавају одредби одговарајућих нормативних аката, пре свега *Правилника о режиму основних и мастер академских студија*. Решавање проблема менторства треба поверити шефовима катедри и ресорном продекану. Комисија и продекан за наставу пратиће реализацију ове мере;
- Комисија је дала предлог ННВ Факултета да измени вредносне коефицијенте за пријем кандидата са других, нематичних факултета на наше студијске програме (мастер, докторске). Алтернативни предлог је увођење пријемног испита;
- Покренута је иницијатива Комисије да ННВ Факултета размотри измену *Правилника о докторским академским студијама* у делу потребних услова за менторство. Уместо услова „минимално 6 SCI радова“ треба да стоји „минимално 5 SCI радова и минимално 18 поена по критеријуму Министарства“. У току је анализа ове мере;
- Покренута је иницијатива Комисије да ННВ Факултета размотри измену *Правилника о докторским академским студијама*. Предлаже се брисање тачке

5 члана 6. Комисија сматра да просечна оцена кандидата за упис на докторске студије на Факултет треба да буде најмање 8 (осам). У току је анализа ове мере;

- Комисија је предложила ННВ Факултета да покрене иницијативу на Универзитету да се из критеријума за избор у звање редовног професора избрише услов „изведени докторанд“, јер то значајно нарушава односе ментор-докторанд и утиче на квалитет самог доктората. У току је анализа ове мере;
- Предлог Комисије је да свака докторска дисертација на Факултету мора да садржи и експеримент. Потребно је поново размотрити постојећи студијски програм докторских студија на Факултету, детаљно га анализирати и, по потреби, изменити (*Правилник о докторским академским студијама*), са циљем подизања квалитета докторских студија и самих дисертација. При томе се строго треба придржавати законских прописа и других аката из ове области. По потреби, треба организовати улазни пријемни испит за будуће докторанде. У току је анализа ове мере;
- На препоруку Комисије, Студентски парламент, у сарадњи са продеканом за наставу и наставницима, организује састанке са студентима, посебно на нижим годинама основних академских студија, у циљу благовременог решавања уочених проблема. Посебан акценат се ставља на прву и другу годину основних академских студија;
- На предлог Комисије, садашњи преглед оптерећења наставника треба да има колону укупног оптерећења наставника по семестру, како на матичном, тако и на другим факултетима. У току је реализација ове мере;
- Комисија је предложила руководству да покуша да реши проблем наставника енглеског језика и математике, пријемом у радни однос наставника са пуним радним временом. У радни однос са пуним радним временом примљен је само наставник енглеског језика;
- Комисија је предложила ННВ Факултета да наставници по објављивању радова благовремено ажурирају своје CV-је на сајту Факултета са посебним освртом на научноистраживачки рад. Посебно се мисли на референце које се вреднују према *Правилнику о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача* („Службени гласник РС”, бр. 110/05 и 50/06-исправка) и *Правилнику о начину и поступку заснивања радног односа и стицања звања наставника Универзитета у Крагујевцу* – пречишћен текст (број: III-01-959/18 од 28. 11. 2013. године). Препорука се од стране продекана за НИР и Комисије прати и углавном поштује;
- На предлог Комисије ННВ Факултета, формиран је и отворен портал *[istraživač saradnik online](#)*. Сваки сарадник је у обавези да благовремено ажурира свој CV. Препорука Комисије и продекана за НИР се прати и углавном поштује;
- Комисија је предложила да сви наставници и сарадници запослени на Факултету са 50% и више радног времена буду у обавези да на својим научним и стручним радовима и другим публикацијама као афилијацију наведу Универзитет у Крагујевцу – Факултет инжењерских наука. У току је израда предложене Одлуке о афилијацији од стране Комисије. Задужен за примену ове мере је продекан за НИР;
- Подстицати посебно издавачку делатност на Факултету стимулативним мерама, као и набавку неопходне стручне литературе, како публикација аутора

са Факултета, тако и публикација других аутора на српском и енглеском језику. Неопходно је повећање броја публикација у односу на садашње стање. У том циљу усвојен је нов *Правилник о издавачкој делатности* (Одлука број: 01-1/528-23 од 20. 02. 2014.). Реализација ове мере зависи од материјалних могућности Факултета и делимично је спроведена изработом и усвајањем споменутог Правилника. Такође, формирана је и Комисија за издавачку делатност Факултета, која ће се детаљније бавити овом проблематиком (Одлука број: 01-1/528-23 од 20.02.2014.);

- На сајту Факултета, у оквиру *alumni kluba* свршених студената докторских студија, поред постојећих података, треба допунити базу са следећим подацима: назив теме докторске дисертације, име ментора и година одбране. У току је реализација ове мере;
- Комисија је предложила руководству да свакодневно прати и контролише финансијско стање на Факултету и о томе периодично информисе Савет, ННВ и Комисију за обезбеђење квалитета Факултета. Продекан за финансије и шеф финансијске службе Факултета су на неколико седница Комисије потврдили да се финансијско стање свакодневно прати и контролише. Донета је и *Одлука о изменама и допунама правилника о стицању осталих прихода и њиховој расподели* (Одлука број: 01-1/4390-19 од 26.12.2014.);
- Сви наставници, посебно руководиоци пројеката и центара, као и управници лабораторија, у обавези су да се при набавци добара и услуга придржавају процедура и да набавку спроводе преко одабраних понуђача. Ову меру прате ресурсни продекани;
- На предлог Комисије, а у складу са материјалним могућностима, ради се на отклањању физичко-техничких недостатака (дотрајала електрична инсталација, сигурност појединих објеката и др.) који могу угрозити безбедност студената, као и наставног и ненаставног особља Факултета. Ову меру прати и реализује продекан за квалитет и инфраструктуру;
- Комисија је предложила руководству и ННВ Факултета да предузме акције на подмлађивању наставног кадра на Факултету пријемом нових асистената (сарадника у настави). Према *Уредби о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета*, регистровано је да постоји несклад између броја запослених наставника и броја сарадника - оптималан број наставника према сарадницима је 41 према 65; На овај предлог Комисије, ННВ је донело *Одлуку о плану и динамици попуњавања радних места наставника и сарадника на Факултету* (Одлука број: 01-1/4222-1 од 11. 12. 2014. године). У току је израда *Правилника о ближим условима за избор у звање сарадника Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу*;
- На Факултету нема више стално запослених лабораната, што доводи до опадања квалитета наставе на предметима који захтевају лабораторијски рад. Ова мера се, за сада, не спроводи због одлуке Владе Републике Србије, али се привремено налазе алтернативна решења у циљу превазилажења овог проблема;
- Предлог Комисије је да сви Центри Факултета достављају извештаје о свом трогодишњем раду, у форми која би била доступна наставном особљу Факултета. У току је реализација ове мере;

- Предлог Комисије је да се процедура о оснивању центара на Универзитету којим руководе наши наставници детаљније пропише и дефинише. У току је реализација ове мере;
 - Комисија предлаже да се прецизније пропишу поступак и процедура набавке опреме за потребе НИР-а и наставе на Факултету. У току је реализација ове мере;
 - Комисија је у више наврата предлагала формирање Комисије за самовредновање, с циљем благовремене израде Извештаја о самовредновању Факултета за период 2012-2014. Комисија је предложила да се сви наставници који могу да допринесу раду ове Комисије ангажују, без обзира на то што нису званично делегирани у њен састав. Комисија за самовредновање је формирана (Одлуком број: 01-1/475-15 од 19. 02. 2015. године) и интензивно ради на изради Извештаја о самовредновању;
 - Нов предлог Комисије је да сви предлози нових студијских програма Факултета пре уласка у процедуру усвајања буду разматрани на седницама Комисије за обезбеђење квалитета Факултета (по угледу на рад Универзитета у Крагујевцу). Задужени за спровођење ове мере су председник Комисије и продекан за наставу (овај предлог треба уградити у акта Факултета која се баве овом проблематиком);
 - Студентски парламент је обрадио раније спроведену анонимну анкету и обавезао се да уради нову. Садржај нове анкете биће утврђен са продеканом за наставу и председником Комисије за обезбеђење квалитета. Циљ ових анонимних студентских анкета биће објективно сагледавање ситуације на Факултету, анализа и корекција уочених пропуста, усвајање позитивних предлога из анкете и подизање квалитета, пре свега у домену наставно-образовног процеса. У току је спровођење анкете од стране Студентског парламента;
 - Комисија је у разговорима са предметним наставницима прве и друге године основних академских студија регистровала незадовољавајући број студената који редовно похађају предавања. Апелује се на Студентски парламент да што чешће организује састанке са студентима, наставницима и руководством како би се овај проблем превазишао. За реализацију ове мере задужени су продекан за наставу, Студентски парламент и предметни наставници;
 - И поред већег броја упозорења Комисије да се наставници и сарадници упознају и придржавају законских и подзаконских аката (преко раније званично достављених предлога Комисије), Комисија је регистровала неколико прекршаја од стране појединих сарадника и наставника: један део сарадника не поштује писмене препоруке продекана дате у *Упутству о активностима наставника, сарадника и студената у току испитног рока*, има поновних притужби студената на квалитет извођења аудиторних и лабораторијских вежби појединих сарадника, неки од наставника поново додељују део предавања лицима изабраним у научна звања и др.
- О овим проблемима је расправљано на Комисији и појединим катедрама. Комисија предлаже да се овакви недостаци отклањају, наставници још једном упозоре да је реч о озбиљним дисциплинским прекршајима. Сходно томе, треба детаљно проверити планове оптерећења по моделу добијеном од ресорног продекана.

- Постоји и идеја о формирању посебне комисије за контролу целокупног наставног процеса, коју би сачињавали наставници из реда чланова Комисије и представници студената. Надлежности те комисије би биле накнадно дефинисане.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА КОМИСИЈЕ

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу ће, и у 2015. години, наставити са интензивним радом, руководећи се првенствено Акционим планом Комисије за обезбеђење квалитета Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу за 2015. годину. Поред тих активности, Комисија ће се бавити и другим питањима из своје надлежности у циљу подизања нивоа квалитета рада Факултета у свим областима/сегментима, према усвојеном Правилнику о раду Комисије.

Комисија ће, и у наредној години, достављати ННВ Факултета и декану предлог корективних мера, усвојених на седницама комисије. Очекује се, пре свега од органа пословођења (декана и ресорних продекана), Стручних органа (ННВ, Студентског парламента и матичних катедри Факултета) да још интензивније приступе анализи тако припремљених предлога и, коначно, њиховој реализацији.

Почетком 2015. године, Комисија очекује коначне резултате анкете Студентског парламента. На основу обрађених анкета утврдиће се реално стање на Факултету, уочиће се евентуалне слабости и усвојити препоруке. На основу тога Комисија ће пословодним и стручним органима дати предлог евентуалних корекција.

Комисија ће посебну пажњу посветити квалитету акредитованих студијских програма, побољшању услова студирања у смислу увођења савремених метода извођења наставе, повећању обима практичне наставе, повећању ефикасности студирања уз задржавање високог нивоа компетенција свршених студената.

На основу анкета послодаваца и свршених студената неопходно је кориговати постојеће студијске програме, по потреби изменити наставне садржаје појединих предмета, како би се свршени студенти Факултета лакше укључили у професионални рад.

Комисија за обезбеђење квалитета Факултета инжењерских наука

У Крагујевцу, 22. 04. 2015. године

1. Др Вукић Лазић, редовни професор,
председник Комисије
2. Др Радивоје Пешић, редовни професор,
потпредседник Комисије
3. Др Небојша Лукић, редовни професор
4. Др Љиљана Вељовић, доцент
5. Др Ненад Милорадовић, доцент
6. Мирјана Станарчић, дипл. правник,
секретар Факултета
7. Наталија Алексић, студент-продекан

